

er gunstigere end den, der ville følge af dom til en helt ubetinget straf med forventet prøveløsladelse efter to trediedele af straffetiden.

Straffelovrådet har overvejet at foreslå, at en begrænsning med hensyn til den ubetingede strafdel ved kombinationsdom efter § 58, stk. 1, helt ophæves. Man har imidlertid fundet, at dette kunne skabe en usikkerhed med hensyn til forholdet mellem almindelig strafudmåling med prøveløsladelse og strafdeling ved dom, når det drejer sig om længerevarende straffe. Rådet har derfor ment at måtte holde sig til det praktiske behov for strafdeling, som man finder sandsynliggjort.

Den af Straffelovrådet foreslåede ændring vil ikke øge risikoen for, at kombinationsdom vælges som et kompromis i stedet for en helt betinget dom. En risiko kan det derimod være, at der under den forhøjede grænse vælges ubetingede strafdele på 4 eller 5 måneder i nogle tilfælde, hvor man hidtil har kunnet nøjes med at anvende maksimum 3 måneder i § 58, stk. 1. Det må derfor fremhæves, at det ikke er meningen med den foreslåede ændring at tilråde en skærpelse af de udmålte delstraffe, hvor en udmåling på niveauet indtil 3 måneder må anses for tilstrækkelig.

Ved anvendelsen af den ændrede regel må domstolene fortsat have for øje, at der efter § 38, stk. 4, ikke kan ske prøveløsladelse med hensyn til den ubetingede strafdel.

Justitsministeriet kan tiltræde Straffelovrådets forslag om en forhøjelse af 3 måneders grænsen i straffelovens § 58, stk. 1, til 6 måneder, således at domstolene stilles mere frit ved afgørelse om anvendelse af en kombinationsdom.

13.3. Strafdeling og samfundstjeneste.

Efter straffelovens §§ 57 og 58 kan tilsyn og andre tilfælgsvilkår føjes til den betingede del af en straf idømt i medfør af § 58, stk. 1. Der er formelt set intet til hinder for, at også vilkår om samfundstjeneste kan knyttes til en sådan dom.

Det blev imidlertid ved forsøgsordningens iværksættelse forudsat, at samfundstjeneste ikke burde idømmes sammen med ubetinget frihedsstraf. I arbejdsgruppens vejledende udtalelser af 25. september 1980 hed det herom:

»Særlig med henblik på reglerne om kombinationsdomme i straffelovens § 58, stk. 1, skal det fremhæves, at samfundstjeneste ikke bør anvendes som vilkår for den betingede del af en kombinationsdom. Som nævnt i betænkningen om alternativer til frihedsstraf, side 102, vil det næppe

være hensigtsmæssigt at kombinere samfundstjeneste med ubetinget frihedsstraf.«

Ifølge Kriminalstatistik for årene 1985-87, har der været et lille antal domme (under 10 årligt), ved hvilke en ubetinget delstraf har været kombineret med vilkår om samfundstjeneste.

13.4. Straffelovrådets overvejelser vedrørende strafdeling.

Det bør efter Straffelovrådets opfattelse almindeligvis være udelukket at idømme en ubetinget delstraf i forbindelse med dom til samfundstjeneste. Det er meningen med samfundstjeneste, at den træder i stedet for ubetinget frihedsstraf. Foranstaltningen skal bruges til at holde lovovertrædere fri af strafafsoning. Der vil ikke mindst i forhold til den dømte opstå en ubehagelig uklarhed omkring strafanvendelsen, hvis en lovovertræder skal dømmes til en frihedsstraf på indtil 3 måneder (efter forslaget til ændring af § 58, stk. 1, indtil 6 måneder) og efter strafudståelsen udføre samfundstjeneste. Den dømte vil let få den opfattelse, at han har udstået sin straf, og hvis han efter afsoningen er dårligt motiveret for arbejdets udførelse, vil der være en nærliggende risiko for, at hans forhold fører til en ny ubetinget frihedsstraf.

Det kunne derfor være nærliggende at slå den opfattelse fast hos lovovertrædere og andre, at samfundstjeneste og frihedsstraf er to forskellige strafarter, som udelukker hinanden i den samme domssituation.

Der forekommer imidlertid tilfælde, hvor det ikke er let at fastholde det nævnte udgangspunkt. Det gælder navnlig sager, hvor tiltalte findes skyldig dels i spirituskørsel, der medfører frihedsstraf, dels i straffelovsovertrædelser, der isoleret set ville kunne medføre samfundstjeneste i stedet for ubetinget straf. Det var denne type af sager, Straffelovskommissionen tænkte på, da den i 1953 foreslog en begrænset adgang til at foretage strafdeling. Fremgangsmåden vil forhindre, at der skal træffes et valg mellem to løsninger, der begge forekommer uacceptable: at straffen for spirituskørsel trækker en væsentlig længere frihedsstraf med sig, som ellers kunne have været undgået ved dom til samfundstjeneste, eller at tiltalte omvendt ved dom til samfundstjeneste undgår en kort ubetinget frihedsstraf, som alle andre ville få for den samme overtrædelse.

Et lignende behov for strafdeling kan formentlig tænkes at foreligge i visse tilfælde af sammenstød mellem forskelligartede straffelovsovertrædelser, f.eks. i sager, hvor der sammen med tyverier eller andre berigelsesforbrydelser pådømmes et voldsfor-